

ročník: XXVI.

číslo: 3/2017

Zpravodaj

obce Rusava

DĚNÍ V OBCI OBRAZEM...

Night trail run – maraton Rusava 22. 7. 2017

Foto: Michal Zicháček

A opět je tu čas delších a delších večerů a tmavých nocí. ...a kdo si chce odpochynout od předvolebního politického shonu, může k tomu využít i toto číslo rusavského zpravodaje, které je připraveno s další porcí vzpomínek a postřehů nejen na letošní léto.

Hned v úvodu vás pan starosta seznámí s podstatnou změnou v provozování pošty na Rusavě, dozvíte se, kolik komodit bylo ušetřeno sběrem a tříděním elektroodpadu v naší obci. Následuje informace, jak postupovat při nálezu uhybnutého divokého prasete. Připomenutí akcí, které proběhly a zavzpomínání na ně jak pravidelní dopisovatelé, tak i zcela noví autoři, najdete v dění v obci. Překvapením pro mnohé může být příspěvek o svatbě, která se v červenci konala ve Slobodově zahradě. Čím byla výjimečná si také v této rubrice přečtete. Sportovní fanoušci, a hlavně ti fotbaloví, si určitě nenechají ujít postřehy sekretáře rusavského fotbalu Danku Krajcara, bikeři si jistě rádi připomenou Rusavskou 50ku a nepřehlédněte ani zprávičku o úspěšném umístění našich mladých hasičů v 16. ročníku Středomoravského poháru v požárním sportu. Úsměv na tváři, krom perliček z mateřské školy, jistě vykouzlí i závěrečný příspěvek pana Vlastimila Doležela. A pokud Vám náhodou chybí pohyb a máte rádi folklór, tanec a zpěv, můžete třeba využít pozvánky a rozšířit řady členů rusavského valašského krúžku.

Příjemné podzimní dny.

-LM-

PRÁCE DĚTÍ...

...prázdniny

Karolína Kocfeldová, 3. třída

Viola Kerčáková, 3. třída

Eva Charvátová, 3. třída

Natálie Kuželová, 3. třída

Slovo má starosta ...

Pošta Partner

Vrusavské kronice je první zmínka o zahájení provozu na poště v nových prostorách víceúčelové budovy, dnes obecního úřadu, započata na sobotu 22. 3. 1986. Po 31 letech dochází k zásadní změně v provozovateli těchto služeb občanům. Vládním nařízením o stanovení minimálního počtu provozoven pošt se mění odpovědná právnická osoba, kterou již není Česká pošta, ale Obec Rusava. Podle generálního ředitele se jedná o jednu z mála cest, jak udržet pobočkovou síť při životě a zároveň odlehčit hospodaření České pošty. Velmi význačná slova, protože dofinancování půjde na „bedra“ obecních rozpočtů. V některých obcích si provoz pošty převzali obchodníci, prodejny potravin, tabáku, někteří jsou i bývalí cizí příslušníci.

Pracovnice na přepážce, paní Naděžda Bílková, se stala zaměstnankyní obce a starosta obce je povinen zajistit v případě její nepřítomnosti zastupování proškolenou osobou s hmotnou odpovědností. Finanční odměňování se praktikuje zatím podle fixní položky a následně podle nabídnutých služeb. Cílem obce je služby udržet, ale i rozšiřovat. Jednou z možností jsou služby Czech POINTu – ověřování podpisů a listin, výpisy z obchodních rejstříků, centrální evidence apod. Dále počítáme také s výběrem místních poplatků za psy, odpady, ale i za vodné a stočné. Součástí služeb bude i prodej propagačních materiálů.

Vstupujeme do určitého historického období, kdy jsme podle většinového rozhodnutí zastupitelstva obce přebírali další zásadní službu občanům. V minulosti patřilo k takovýmto zásadním krokům samosprávy převzetí provozu vodovodu, kanalizace a čistírny odpadních vod v devadesátých letech minulého století.

Bohumil Škarpich

Vzpomínka na T. G. Masaryka

Již 80 let je to, co přišlo to kalné ráno. Kalné ráno 14. září navěky označením v kalendáři.

Tak jsme se to učili my pamětníci.

Učili jsme se to v té naší krásné rusavské škole – Jubilejní škole T. G. Masaryka.

T. G. Masaryk, prezident osvoboditel, první prezident naší nové Československé republiky. Pokud národ český bude žít a tvořit si své vlastní dějiny, bude tu stát osobnost člověka – T. G. Masaryk věčný, duch, duše, vše naprosto nesmírně lidské co smrtí zaniká a přece je nadčasové.

Moudrost, duševní velikost a přísná mravnost, pravda. Bylo v něm ještě něco vzácnějšího, nevýslovná milost, téměř naivní prostota, taková samozřejmá ryzost, neporušitelná vnitřní čistota, bezděčná skoro plachá lidská důstojnost. Pro naši vlast byl někdy jako velký chrám a jindy jako malá, selská kaplička v polích, ale vždycky v něm sídlil Bůh.

Věřím, že velké tajemství Masarykovy vnitřní krásy a velikosti, byla jeho zbožnost. Nebojoval za víru, nehlásal víru, nýbrž přijal poslání lidštější, bojoval, protože věřil, hledal pravdu, protože věřil, konal skutky lidské a dějinné protože byl naplněn vírou. V tom byla jeho jistota, jeho pevnost, neporušitelnost. Skrze svou zbožnost věřil v člověka, miloval člověka, odpouštěl mu, ctil jeho důstojnost a uznával jeho svobodu.

Pravda, demokracie, humanita, všechno, co konal, bylo v něm hluboko zakotveno, ale i sám jeho život, vztah k lidem, práci i denní zájmy, vše bylo jako uloženo v rozměrech věčnosti a vesmírnosti.

Pan prezident Masaryk se jako filozof snažil zdůraznit svou víru, ale ve skutečnosti víra zdůrazňovala v něm vše, jeho myšlení i jeho dějinné skutky. Nikdy nezapomeňme, že v základech našeho státu, pokud jej budoval Masaryk, bylo něco víc, opět jeho víra.

Na závěr nemohu vynechat ještě v této vzpomínce, ve které promlouvá Karel Čapek, vzpomínku na hudební založení pana prezidenta.

Hrál se Beethoven, Smetana, nebo jiná veliká hudba. V těch chvílích se jeho oči zastířely něčím vzdáleným, zapadly v nepřítomnost a ještě dlouho potom byl zamlklý a jako nepřítomný. Jako by v tu dobu mu bývala nablízku, blíže než ostatní, hudební žena, se kterou šel životem.

Závěr básně Jaroslava Seiferta „Rozhovor se smrtí“ ať je důstojným rozloučením této vzpomínky.

*...Zde náš: hle, mrtvé tělo na lafetě,
Jen vezmi je, to nejkrásnější dává
Ti tento národ, který oplakává
V tom mrtvém víc, než mohl ti snad dátí,
Ty, která všechno máš, co už se nenavráťí,
Jen vezmi jej do hlubokého klína,
Kde ve tmě nikdy úsvit neprolíná,
Ať spočine už mrtvý spravedlivý.*

Nad jeho hrobem stojí národ živý.

Miroslava Charvátová

Zdroj: TGM ve fotografii, Mimořádná publikace Světa v obrazech, vydáno 1990

Naše obec recyklací elektrospotřebičů v roce 2016 výrazně ulevila životnímu prostředí

Loni občané odevzdali v naší obci k recyklaci 116 televizí, 25 monitorů a 806 kg drobného elektrika. Snaha obyvatel obce recyklovat staré a nepoužívané elektrospotřebiče se již několik let vyplácí. Naše obec obdržela certifikát vypovídající nejen o přínosech třídění televizí a počítačových monitorů, ale také o velkém významu sběru drobných spotřebičů, jako jsou mobilní telefony. Díky environmentálnímu vyúčtování společnosti ASEKOL můžeme nyní přesně vyčíslit o kolik elektrické energie, ropy, uhlí, primárních surovin či vody jsme díky recyklaci vysloužilého elektrika ušetřili ekosystém Země. Víme také, o jaké množství jsme snížili produkci skleníkových plynů CO₂ nebo nebezpečného odpadu. Informace vycházejí ze studií neziskové společnosti ASEKOL, která s obcí dlouhodobě spolupracuje na recyklaci vytríděných elektrozařízení.

Z Certifikátu Environmentálního vyúčtování společnosti ASEKOL vyplývá, že občané naší obce v loňském roce vytrídili 116 televizí, 25 monitorů a 806,00 kg drobných spotřebičů. **Tím jsme uspořili 38,17 MWh elektřiny, 1 815,36 litrů ropy, 182,71 m³ vody a 1,83 tun primárních surovin.** Navíc jsme snížili emise skleníkových plynů o 8,45 tun CO₂ ekv., a produkci nebezpečných odpadů o 38,15 tun. Výsledek studie jednoznačně prokázal, že zpětný odběr elektrozařízení, i těch nejmenších, má nezanedbatelný pozitivní dopad na životní prostředí. Když si uvědomíme, že recyklace běžných 100 televizorů uspoří spotřebu elektrické energie pro domácnost až na 4 roky, nebo ušetří přibližně 400 litrů ropy potřebných až k sedmi cestám do Chorvatska, jsou to impozantní čísla.

Pozitivní zprávou pro uživatele počítačů také je, že odevzdání 10ks vysloužilých monitorů ušetří spotřebu energie potřebnou pro chod notebooku po dobu necelých 5 let. Všichni ti, kteří tříděním takto zásadně přispívají k ochraně životního prostředí, si zaslouží obrovský dík.

Studie LCA posuzuje systém zpětného odběru CRT televizorů, počítačových monitorů a drobného elektrozařízení. Hodnotí jejich sběr, dopravu a zpracování až do okamžiku finální recyklace jednotlivých frakcí vyřazených spotřebičů do nového produktu. Pro každou frakci byly vyčísleny dopady na životní prostředí. Výsledky studie jsou prezentovány jako spotřeba energie, surovin, emise do ovzduší, vody a produkce odpadu. Konečná bilance vyzněla pro zpětný odběr elektrozařízení jednoznačně pozitivně, a to ve všech aspektech.

Asekol

CERTIFIKÁT ENVIRONMENTÁLNÍHO VYÚČTOVÁNÍ

Rusava

ZA ROK 2016 JSTE ZAJISTILI SBĚR 3 617,00 KG ELEKTROZAŘÍZENÍ A TÍM DOSÁHLI:

Úspory elektrické energie
38,17 MWh

Úspory vody *
182,71 m³

Úspory ropy **
1 815,36 l

Snížení produkce nebezpečného odpadu
o 38,15 t

Úsporu primárních surovin
1,83 t

Snížení produkce skleníkových plynů
o 8,45 t CO₂ ekv

*

ÚSPORA TAKOVÉHO MNOŽSTVÍ VODY SE ROVNÁ STEJNÉMU MNOŽSTVÍ, KTERÉ JE SPOTŘEBOVÁNO PŘI 2 452 SPRCHOVÁNÍCH.

**

ÚSPORA TAKOVÉHO MNOŽSTVÍ ROPY SE ROVNÁ SPOTŘEBĚ STEJNÉHO MNOŽSTVÍ POTŘEBNÉHO K UJETÍ 26 696 KM V BĚŽNÉM OSOBNÍM AUTOMOBILU.

 asekol
ZE STARÉHO NOVÉ!

Za společnost ASEKOL a. s. **Mgr. Jan Vrba**,
předseda představenstva.

Zástupci obcí převzali prestižní ocenění

Papír, sklo, plasty a nápojové kartony třídí ve Zlínském kraji nejlépe obyvatelé Uherského Hradiště, Luhačovic, Rymic a Bořenovic. Zástupci těchto obcí v pondělí 18. září na slavnostním ceremoniálu ve Starém Městě převzali prestižní ocenění „Keramickou popelnici“. Populární krajskou soutěž pro samosprávy organizuje již po jednácté Zlínský kraj ve spolupráci s autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s., v rámci aktivit zaměřených na podporu tříděného sběru odpadu v regionu.

„Dlouhodobě a systematicky podporujeme třídění odpadů. Na jednoho obyvatele našeho kraje připadlo za uplynulý rok 21,1 kg vytríděného papíru, 11,4 kg plastů, 11,2 kg skla a 0,3 kg nápojových kartonů. Celkově se jedná o 44 kg v přepočtu na jednoho obyvatele kraje, což je nárůst o 3 kg oproti roku 2015,“ uvedla na vyhlášení Margita Balaščíková (ANO), krajská radní zodpovědná za oblast životního prostředí a zemědělství.

Stejně jako v loňském roce, tak i v letošním ročníku, byly do soutěže automaticky zařazeny všechny obce a města, které jsou zapojeny do celorepublikového systému třídění a využití odpadů společnosti EKO-KOM, a.s. Zásadním kritériem pro hodnocení bylo množství vytríděných odpadů na jednoho obyvatele a počet tříděných komodit na území jednotlivých obcí a měst. Hodnocena byla navíc i hustota sběrné sítě nebo sběr kovových odpadů. Samotné hodnocení je provedeno na

základě údajů poskytovaných obcemi do systému EKO-KOM v rámci jejich pravidelného vykazování za stanovené období. Obec získává výsledné body, jež jsou součtem bodů z osmi soutěžních kategorií - tří hlavních a pěti doplňkových. Podle počtu výsledných bodů se stanovilo celkové pořadí.

V kategorii měst nad 15 000 obyvatel zvítězilo Uherské Hradiště, na druhé příčce skončil Rožnov pod Radhoštěm, třetí byl Uherský Brod. V kategorii obcí s počtem obyvatel od 1 501 do 15 000 zvítězily Luhačovice, následované Šumicemi a Bojkovicemi. Mezi obcemi do 1 500 obyvatel patří i letos první příčka obci Rymice, druhá Rajnochovicím a třetí Nedachlebicím. (pozn. redakce: Rusava se umístila na 4. místě) Nejúspěšnější mezi malými obcemi do 500 obyvatel jsou v třídění Bořenovice, následují Kunkovice a Haluzice.

V rámci slavnostního vyhlášení získali nejlepší obce a města stylové keramické popelnice, věcné ceny a také finanční odměny. Obce na prvním místě v každé kategorii získají 30 tisíc korun, na druhých místech 20 tisíc a za bronzovou příčku si pak odnesou 10 tisíc korun.

„Celkové výsledky kraje zůstávají sice pod celorepublikovým průměrem, z dlouhodobého pohledu ale vytríděné množství využitelných složek odpadů z domácností v kraji každoročně narůstá. Před 12 lety byla průměrná výtěžnost papíru, plastů, skla a nápojového kartonu na obyvatele necelých 24 kilogramů,“ připomněla Martina Filipová, ředitelka Oddělení regionálního provozu společnosti EKO-KOM, a.s.

Aktuálně se na území Zlínského kraje nachází více než 14 tisíc barevných kontejnerů, což je o 100 % víc, než před 10 lety. Největší podíl tvoří nádoby na plasty a na sklo. Do systému EKO-KOM, který ve spolupráci s obcemi a městy zajišťuje zpětný odběr a využití obalového odpadu, je v kraji zapojena drtivá většina obcí - celkem 307. Na třídění odpadů se tak může podílet 100 procent obyvatel kraje.

Postupně se také snižuje docházková vzdálenost k barevným kontejnerům. Jedno stanoviště nádob na separovaný sběr připadá ke konci letošního roku v průměru na 150 obyvatel.

<http://www.tridenijestyl.cz>

Africký mor prasat

Nález uhynulého divokého prasete

„civilní“ osobou:

- v žádném případě se podezřelého, uhynulého nebo při autonehodě usmrčeného divokého prasete (dále jen „kadáveru“) **nedotýkat, ani s ním jinak manipulovat,**
- udržovat bezpečnou vzdálenost cca 2 m od uhynulého zvířete,
- oznámit (telefonicky/osobně) Krajské veterinární správě Státní veterinární správy místo nálezů kadáveru nebo kontaktovat Hasičský záchranný sbor ČR, Policii ČR, Městskou policii, místní obecní úřad nebo myslivecký spolek.

Krajská Veterinární Správa

pro Zlínský kraj

720 995 201, 577 009 641

Organizace

Telefonní číslo

Hasičský záchranný sbor 150

Policie ČR 158

Městská policie 156

Nouzové telefonní číslo 112

Informace o situaci s Africkým morem prasat

1. Nemoc není přenosná na člověka.
2. Naše oblast - ORP Bystřice pod Hostýnem se nachází pouze v oblasti s intenzivním lovem.
3. V ORP Bystřice pod Hostýnem nebylo žádné ulovené ani nalezené divoké prase pozitivní na AMP.
4. V případě nalezení uhynulého (i při autonehodě) kusu černé zvěře postupovat viz výše.
5. O nalezení lze informovat mysliveckého hospodáře.

Více informací: <https://www.svscr.cz/africky-mor-prasat-aktualni-informace/>

Povzdech portáša Juráša

Když jsme připravovali prostor pro „Portášuv oheň“, strašně mne naštval ten nepořádek v okraji lesa a kolem ohnišť. Vytočilo mne, že jsou lidé, kteří budují pro turisty různá odpočívadla, posezeníčka, přístřešky, aby měli pohodu, nemokli, mohli si udělat ohýnek (i v chráněné krajinné oblasti) atd. No a oni jím zato udělají v okraji lesa záchod plný toaletního papíru, z ohniště odpadkový koš plný PET lahví, plechovek od piva, alobalu od všelijakých pochutin. Jak to asi vypadá u těch lidí doma? To u nich musí být doma hotový prasečák. Přitom slýchám, jak jsou „Hostýnky“ krásné. No ony jsou krásné, ale jen do té doby, než je navštíví tihle „milovníci hor“. Měl jsem aj hromadu fotek těch pozůstatků po těch, taky turistech no, ale nechám je do příštího článku. Sice si myslím, že tyhle články nikoho neobrábí na „víru pravou“, no ale co kdyby, jednoho, dva?

Napsal sem tedy turisty, protože asi týden poté jsem potkal skupinku tří mladých, říká se jim čundráci. No, a protože vím, že to jsou jen jinak oblečení a jinak smýšlející turisté, tak sem si jim vylil své ještě bolavé srdce. Jejich reakce mne celkem překvapila: „Jo, jo, taky se nám to nelíbí, my jsme právě přešli od Tesáku po Skalné a nasbírali

tří pytle těchto pozůstatků po turistech. Však jsou tam u popelnic“ (na Hořansku u točny). Jo, byly tam. Potěšilo mne, že není jen Vlasta a Milan, kteří dokáží na vycházce nasbírat igelitku odpadků. Ale dokud je bude bavit tahle sisyfovská práce? Dokud to bude bavit ty čundráky? Musí je to bavit do té doby, dokud si ti slušní sami s těmi pra.... neudělají pořádek. Na zákonodárce nemůžu spoléhat, ti mají mooc jiné práce. Ach jo, ach jo.

Tak a je to vše, co sem měl na srdci nebo aspoň skoro vše.

Jura Potočku

Starosta prvně oddával

Sobota dne 29. 7. 2017 byla slavnostní nejen pro snoubence Kateřinu a Juraje, ale i pro starostu obce. Podle novelizace matričního zákona může starosta obce, kde není matriční obvod, oddávat osoby, které mají v dané obci trvalý pobyt. Snoubenci splňovali dané podmínky a tak ve Slobodově zahradě za

DĚNÍ V OBCI ...

evangelickým kostelem proběhl obřad, který řídila úřednice Městského úřadu Bystřice pod Hostýnem paní Valerie Šípová a starosta obce „požehnal“ jejich slibům. Svatební obřad proběhl hladce, za slunného počasí, s doprovodem svědků i rodin a celkovou slavnostní atmosférou umocnilo kvarteto ze Zlínské filharmonie.

Mnoho štěstí novomanželům Kateřině a Jurajovi Habšudovým.

-BŠ-

Rusavská notečka

V sobotu 15. července proběhl na rusavské sjezdovce 4. ročník Rusavské notečky. Milan Ehrlich připravil pro účinkující vtipné prostředí ve vojenském stanu a taky spoustu cen, hlavně velké poháry, které by dětem mohli závidět i závodníci na světových turnajích. Celá přehlídka začala s mírným zpožděním a jako první vystoupila za doprovodu své maminky Anička Žaloudíková. Po ní Tereška a Anička Heviánkovi. Nakonec sourozenci Klárka a Drahomír Pavelkovi. Vystupující byli spokojeni, protože dostali spoustu cen. Celá přehlídka byla zakončena společným zpíváním a povídáním.

za Agenturu Dobrý člověk Vlastimil Stuška

Tak jsme tam byli. Ptáte se kde, no přece na Klapinově

V nádherném horském sedle, které vzniklo pobýváním Obrů na Obřanech, proto velký dík Obrovi, který svým velkým klapavým dřevákem vytvořil toto boží dílo (když utíkal před svou Obřicí) a Obrovský dřevák klepl tak, až vznikl Klapinov. Klapinov, který 5. 8. obsadili Portáši a udělali něco pro krásné lidské soužití.

Bohužel jsme nedorazili v čase zapálení vatry, ale příjemná atmosféra za zvuku heligonek nás výborně naladila. Na vše dohlížel „PORTÁŠ“, který je již pevnou součástí Klapinova a kterého vytvořil Pepa Biječek, prý bez podpory EU. „Pepo, moc díky.“ No a když tryskem na svém koni přijížděl Vojta Židek, byl to pro nás boží pohled. Radost udělal hlavně dětem, které povozil pod dohledem Portáše i majitele Sudana. Pak už pro nás jen škoda, že jsme se netrefili do doby „příhodné“, kdy se za zvuku kytar usmíval i ten náš Portáš.

Velké poděkování patří všem účastníkům a hlavně živým Portášům, kteří tuto akci zorganizovali, no a když už nebude finanční podpora od EU, tak bude od majitele vandrklubu.

za turisty Emil Dočkal

Začátek školního roku

A je to tady! Co! No přece další školní rok plný zábavy, radosti, ale také povinností. Přes prázdniny jsme načerpali spoustu sil a s chutí a nadšením můžeme vykročit do nového školního roku pravou nohou. Letos naši mateřskou školu zaplní 21 roztomilých tváří. Kluci jsou stále v přesile. Do školky dochází 13 kluků a 8 holek. Máme 4 předškoláky, kteří rádi a s ochotou pomůžou našim 4 nováčkům. Školkou ještě občas zazní pláč po mamince, ale věřím, že ten za krátkou dobu zmizí

NAŠE ŠKOLA ...

a zbyde jen úsměv a radost. Nejbližší akcí bude „Vítání podzimu“, ke které se připojí i rodiče. Zanedlouho nás čeká „Setkání se seniory“, na kterém děti obšťastní babičky a dědečky, ale také celou širokou veřejnost. Nebojte se, toto nejsou dvě jediné akce. Po celý rok budou mít děti i my paní učitelky spoustu práce, ale přece vše neprozradíme hned na začátku. Máte se na co těšit a děti i paní učitelky se těší na vás.

Zuzana Švehlíková

Nový školní rok začal

Opět přišlo září a s ním začal nový školní rok. V letošním školním roce jsme přivítali pět prvňáčků a dvě nové paní učitelky. Škola má v současnosti čtyři třídy s 55 žáky. Školní družina je zaplněna 30 žáky, hlavně mladšími.

Hned od prvního týdne školy jsme začali s povinnou plaveckou výukou ve 3. a 4. ročníku a s doplňujícím plaveckým výcvikem v 5. ročníku na bazéně v Holešově, což žáci velmi uvítali.

V měsíci říjnu žáky čeká akce „Noc s Andersenem“, která je spojena s přenocováním ve třídách a ráno s dobrou svačinkou ve školní jídelně. Již teď se všichni těší na noc na karimatce a ve spacím pytlí.

V současné době můžete také navštívit naše webové stránky www.skolarusava.cz, na kterých můžete sledovat vše, co se ve škole konalo a bude konat. Najdete zde i jídelní lístek, přehled kroužků, rozvrh hodin a další důležité informace.

Mgr. Jana Podolová, ředitelka školy

Daniel Sloboda – 15. díl

Slobodovi přátelé – 7. část

František Sušil

(14. 6. 1804, Rousínov – 31. 5. 1868, Bystřice pod Hostýnem)

Genius Františka Sušila se objevil v době, kdy se znovu ke slovu hlásil odkaz lidové kultury a tradic. První tři roky svých gymnaziálních studií zahájil doma u svého strýce, kaplana Františka Pospíšila. Ostatní třídy dokončil na piaristickém gymnáziu v Kroměříži. Jeho strýc v něm probudil národnostní uvědomění, jímž pak vynikal v Kroměříži a jež zúročoval po celý svůj život. Svá studia dokončil v Brně na filozofickém ústavě. Zde se věnoval i cizím jazykům, jež pak využíval při studiu a rozboru literárních děl cizích autorů. Roku 1827 byl vysvěcen na kněze a svou kněžskou dráhu zahájil jako kaplan farnosti v Olbramovicích u Znojma. Krátce ještě působil při duchovní

HISTORIE ...

správě v Komárově u Brna. Avšak buditelskou a spisovatelskou činnost mu více umožnilo až jmenování profesorem na bohosloveckém ústavě v Brně roku 1837. Díky svému vlasteneckému citění a obrovské pracovitosti pro národní ideu je často a právem považován za jednoho z největších moravských národních buditelů.

Sušil byl sice i literát a překladatel, ale do všeobecného povědomí vstoupila především jeho sběratelská činnost, která zastínila ty dvě předchozí. Proto ji lze pokládat za nejzávažnější. Více než třicet let využíval letních prázdnin k tomu, aby sbíral lidové písně na Moravě, ve Slezsku, na Slovensku a v Dolních Rakousích. Svých návštěv na venkově vždy využíval i k buditelské činnosti a nabádal k větší práci pro národ. Sušil si nechával svolávat od svých přátel z venkova zpěváky a zpěvačky na předem dohodnutá místa (nejčastěji na faru nebo do hospody) a sám pak zapisoval jednak texty, ale také i nápěvy písní. Byl kompetentní osobou pro tuto činnost, neboť sám byl aktivní hudebník. Hrál na klavír a flétnu. Zpočátku zapisoval jen písně z okolí svého rodiště, později však rozšířil svou aktivitu na Brněnsko, Slovácko, Valašsko, Těšínsko a Opavsko. Právě pro Valašsko se mu vydatným pomocníkem stal Daniel Sloboda. Sám pro něj zachytil mnohé písně. Pokud však Sušil přibíral ke sbírání spolupracovníky, písně vždy znovu sám ověřoval. To zvýšilo pramenitou hodnotu jeho díla. Celkem vydal tři edice svých sbírek. Jedná se o „Moravské národní písně“ (1835), „Moravské národní písně. Sbírka nová“ (1840) a „Moravské národní písně s nápěvy do textu vrážděnými“ (1853 – 1859; druhé vydání 1860). Čítají více než dva tisíce písní. Sbírky se částečně shodují obsahem, liší se však rozsahem a způsobem zpracování. Zatímco lze pokládat melodie za spolehlivé, pak v rytmu písní nutno zohlednit fakt toho, že Sušil usiloval o to, aby česká píseň byla důstojněji upravena. Jednotlivé písně si nechával zazpívat i několikrát a z vícerá podání pak vybíral esteticky nejdokonalejší znění. Nadále však jeho dílo zůstává obrovským zdrojem pro práci mnoha folklorních souborů a inspirací pro četné hudebníky.

Na konci života se mu dostalo několika vyznamenání. Roku 1863 to byl ruský řád sv. Anny II. třídy, roku 1864 čestné kanovnictví brněnské královské kapituly a roku 1865 čestný doktorát vídeňské univerzity. Zemřel na následky plicní nemoci roku 1868.

Jaroslav Pavelka, předseda VK Rusavjan

(In: Pavelka J., Buditelský odkaz rusavského pastora Daniela Slobody, 2007)

Lidový kroj z Rusavy v proměnách času (14. část)

Kroj mužský

Kožich

Kožich, též „kožuch“, patřil k svrchnímu, zimnímu oděvu mužů. První zmínka o tomto oděvu se vyskytuje v popisu vyslýchanych Valachů z let 1777 – 1780, kde krátký valašský kožíšek měl na sobě jeden muž z Rusavy. V 2. ½ 19. st. je kožich zmiňován Danielem Slobodou a na počátku 20. st. pak Františkem Táborským.

Mužské, světle hnědé dubené kožichy zcela vymizely a nedochoval se ani jeden jeho exemplář. Jediným obrazovým dokladem této krojové součástky je akvarel Marie Gardavské vytvořený v roce 1910, a proto nelze s přesností určit jeho bližší popis. Jelikož však Rusavjané kupovali tyto kožichy na Vsetíně (cena mužského kožichu

Kam s použitými pneumatikami?

Odevzdávejte použité pneumatiky na místa zpětného odběru ✓

Seznam sběrných míst najdete na stránkách MŽP www.mzp.cz/cz/odber_pneu a na www.eltma.cz.

Zpětný odběr se provádí:

- ✓ bez vazby na nákup zboží či služeb
- ✓ bez ohledu na značku pneumatik
- ✓ bezplatně

Společnost Eltma zajišťuje svoz a likvidaci použitých pneumatik pro místa zpětného odběru zdarma a dle podmínek zpětného odběru. Odevzdáním v naší síti se vaše pneumatika dostane do správných rukou a je garantována její 100% likvidace.

Více informací na www.eltma.cz.

DĚNÍ V OBCI OBRAZEM...

Myslivecké odpoledne 29. 7. 2017

Foto: Zdeněk Stachůň st.

Zpravodaj obce Rusava

DĚNÍ V OBCI OBRAZEM...

Rusavské hasičské hry 12. 8. 2017

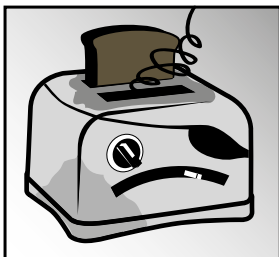

Foto: Aleš Hruban

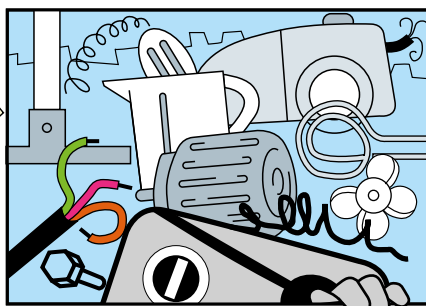
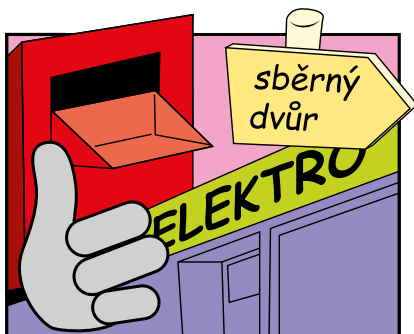

Jak čaruje recyklace

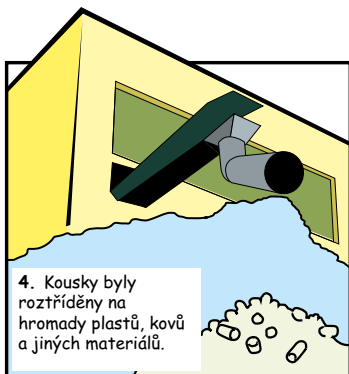
1. Dobrý den děti, jmenuji se Lojza a jsem topinkovač. Pro moji první rodinu jsem dělal voňavé a křupavé topinky. Jednou to ale pěkně křuplo i ve mně.

2. A tak jsem putoval do sběrného dvora. Dobře totiž věděli, že do popelnice před domem rozhodně nepatřím!

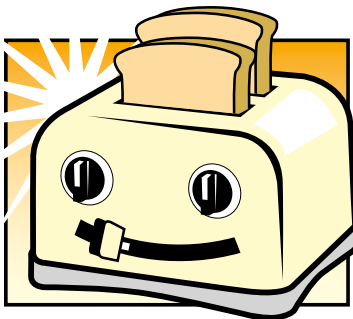

3. Ze sběrného místa nás spolu s mnoha dalšími vysloužilými kamarády nákladní auta odvezla do velké továrny. Tam nás rozebrali do posledního šroubku.

4. Kousky byly roztrženy na hromady plastů, kovů a jiných materiálů.

5. Jednotlivé hromady si odvezla jiná nákladní auta tam, kde z nich vyrobí nové topinkovače nebo dokonce lednice a my tak budeme znovu pomáhat.

Víte, že odkládáním vysloužilých elektrospotřebičů na místa zpětného odběru:

- šetříte energii, materiál, lidské zdraví i finanční prostředky,
- zabráníte úniku nebezpečných látek při neodborném rozebírání spotřebičů,
- chráníte přírodu a uchovávejte kvalitní život na Zemi.

Více informací na www.elektrowin.cz

Muž v kožichu

byla 10 rýnských zlatých, cena ženského kožichu 6 rýnských zlatých), lze předpokládat, že mužské kožichy (nejen ženské) se shodovaly s kožichy této oblasti. Eva Urbachová jej popisuje takto: „Šil se z ovčí kůže bílou kožešinou dovnitř. Byl barvy hnědavé, na límečku, okraji přednic i rukávů (ne však na okraji dolním) byl zdoben beránčinou, nad níž byl na konci rukávů našit proužek hladké zdobené kůžičky. Zapínal se na tři kožené knoflíky a krátká kožená poutka.“ František Táborský o kožichu píše: „Kožuch byl z ovčí kůže, žlutý, černým beránkem zepředu a u rukávů olemovaný.“ Na akvarelu Marie Gardavské má muž oblečen krátký, medově hnědý kožich, který je olemovaný kolem krku, předních dílů a okrajů rukávů černou kožešinou. Na bocích a okraji předních dílů je viditelný rozšířený, vsítý klín.

Kožichy patřily k nákladným součástem oděvu a dědily se z generace na generaci.

Kožešinová vesta

Tato oděvní součást zcela zanikla již během 19. století, i když v popisech Valachů vyslýcháných v letech 1777 – 1780 byla uváděna poměrně často.

Na Rusavě tato vesta není písemně, ani obrazově doložena. Přesto však na tento oděv vzpomínala Rusavjanka v souvislosti s mikulášskou obchůzkou v 80. letech 20. století.

V roce 2007 byla zhotovena vesta bez rukávů z bílé ovčí kožešiny. Je obrácena chlupem dovnitř a zapíná se na tři kožené knoflíky a krátká kožená poutka. Její délka sahá ke kolenům. Tato vesta se uplatňuje především v zimě a při chladném počasí. Jediný exemplář je v současnosti předmětem soukromého vlastnictví.

Jana Macková

Kožešinová vesta

Zdroje

Urbachová, E.: Lidový кроj na Vsetínsku
Táborský, F.: Rusava – život valašské dědiny
Valašský кроj v roce 1777. In: Naše Valašsko (1940),
roč. 6, č. 3

Už asi tři desítky let pořádají poslední prázdninovou sobotu chalupáři z Lámance nohejbalový turnaj a nejinak tomu bylo i letos. V posledních letech se toto sportovní klání odehrává na dvou kurtech s umělou trávou u hotelu Ráztoka, jejichž zaměstnanci nám zajistili jako vždy kvalitní servis - limo, pivo, vynikající klobása (těžko říct, co bylo ten den těžší - jestli zápasy proti suverénnímu týmu Holešov - Přílepy nebo donutit se po této báječné dobrotě jít znovu na kurt). Počasí měli pořadatelé Ladě Miklík, Jura Pavelka a spol. naprosto pod kontrolou, kdo nestihl v létě nachytat dostatek bronzů, měl ideální příležitost.

Hráči šesti zúčastněných týmů se od rána prakticky nezastavili, zápasy šly rychle po sobě, nebyl čas přemýšlet, kdo je kdo, rozkaz zněl jasně - bodovat. Nejméně se to dařilo Žlutým ďáblům, kteří v souboji o páté místo podlehl pořadajícím Chalupářům (Sovák, Kemr a Menšík nepřišli). Dva semifinálové zápasy měly naprosto odlišný průběh. Zatímco v prvním zápase jediný rusavský zástupce Car star (Daniel Krajcar, Radek Vaculík, Jarek Erlebach) měl proti vynikajícímu týmu Holešov – Přílepy (Martin Mrázek, Michal Daněk ...) šanci na úspěch stejnou jako Kalamity Jane na korunku královny krásy, druhé semifinále nabídlo drama doslova až do posledního míče. Bohužel Kopyta (v sestavě i se Staňou „Pánečkem“ Vašonem z Hořanska) nakonec musely do souboje o třetí místo. Kopyta ve skupině Car star porazila, ale po zklamání v semi už v sobě borci nenašli mentální sílu, žádný mentální kouč nebyl po ruce, takže se z medaile radovali domácí. Finále proti Všetulákům (Peta „Džeksa“ Sklenář ...) měli holešováci skvěle rozehrané (1:0 na sety a 4:1 ve druhém setu), jenže pak došlo k vážnému zranění Martina Mrázka. Martin jako fanoušek Sparty Praha se bohužel zařadil do fronty marodů tohoto „souboru“. Sanitka dostala pověsti o rychlé pomoci, turnaj ale musel být poprvé v třicetileté historii předčasně ukončen. Tradiční předání krásných cen ovšem proběhlo, zavzpomínali jsme na začátky ještě na malém hřišti na koupališti, zavzpomínali jsme i na mače na přehradě a už teď se těším, až se všichni za rok snad ve zdraví znovu sejdem.

Daniel Krajcar

Valašský pohár - euforie, zmar, euforie

Jedinou přípravou pro rusavský fotbalový mančaft před nadcházející sezonou byl domácí turnaj - se slavnou tradicí a minulostí. Tentokrát se nám podařilo přilákat týmy Tučap a Mladcové. Ti první představili několik šikovných dorostenců Holešova i HS Kroměříž, Lošťákova družina opory týmu hrající úplnou špičku I. B třídy. Náš manažer Michal Vaculík, sám zraněný, nemohl počítat s dovolenkáři Polou, Sedlářem, Hačundou i zraněným Lipoldem, přesto se mu nakonec jedenáctku poskládat povedlo.

V prvním poločase prvního zápasu jsme proti „kaléškom“ třikrát skórovali, hlavně výstavní volej Havránka byl jako z Ronaldovy dílny. Po přestávce jako by Rumburak otočil kouzelným prstenem a nás proměnil v jedenáct chodících figur(antů), dokázali jsme nemožné - ne, nedokázali jsme zařídit, aby v naší čokoládě bylo tolik kakaa jako

v německé „Dokázali“ jsme za dvacet minut z náskoku 3:0 utrpět porážku 3:4. Po jasné výhře vynikajcně hrající Mladcové proti unaveným Tučapákům jsme přišli „na řadu“ my. Naštěstí jsme na rozdíl od miliardových investic Křetinského Sparty věděli, kterou pozici posílit. Rudí na klíčové pozici 10 tvůrce hry spoléhají pouze na věčně marodícího Rosu, my angažovali na poslední zápas Valašského poháru Radka Sumce a ten náš mančaft nasměroval k senzačnímu vítězství. I když se jednalo jen o přípravu, vítězství 4:2 nad tak silným soupeřem patří mezi velké triumfy rusavského fotbalu. I když jsme nakonec o skóre skončili za Mladcovou celkově až na druhém místě, končili jsme turnaj v euforii, jakou snad letos zažíval pouze Donald T. po vyhlášení volebních výsledků (nebo malí rusavští hasiči po mnoha svých skvělých vystoupeních). Spokojeni určitě odcházeli i nestranní fanoušci, kterým se musel líbit Sumečkův gólový finálový slalom „a la Masopust“. Škoda, že diváků přišlo nemnoho, ale jak tento letní turnaj zatraktivnit je otázkou. Kvalitní týmy tu byly loni (Příluky) i letos (Mladcová), tak příště ještě větší level... (Jarda Kužel, Áda, Jarmil, Jiřina).

Daniel Krajcar

Čtrnáctý ročník Rusavské padesátky vyhráli

Ital Johnny Cattaneo a Irena Berková

Rusava – Celkem 621 bikerů se postavilo na start 14. ročníku bikemaratonu FORCE Rusavská padesátka. Ten zaštiťoval hejtmán Zlínského kraje Jiří Čunek společně s rusavským starostou Bohumilem Škarpichem.

Absolutním vítězem se stal šestatřicetiletý Ital Johnny Cattaneo z profesionální stáje Wilier-FORCE, když dosáhl v 50 kilometru dlouhém závodu s celkovým převýšením 1150 metrů, výsledného času 1:41:10. Druhou příčku obsadil se sedmatřicetisekundovou ztrátou Pavel Skalický (Kolovna KM MTB Team) a bronzovou pozici vybojoval ve stejném čase Jan Fojtík (FORCE KCK Cykloteam Zlín).

Závod žen vyhrála v čase 2:08:34 Irena Berková ze zlínského týmu Amenitý Extrem Sport. Druhou pozici brala Radka Pospíšilová z Kroměříže (T. S. Bohemia Kross Bike Team), jež byla v cíli o dvě minuty a čtyřiatřicet sekund pomalejší a bronz získala za čas 2:12:54 Martina Novotná z pořadajícího klubu TUV SÚD Rusava Bike Team.

Cattaneo ovládl Rusavskou padesátku už v loňském roce a velkým favoritem závodu byl i letos. Ital tuto roli také splnil. „Prostředí i organizace závodu v Hostýnských vrších se

mi líbí. Vyhovuje mi zdejší krátká rychlá trať zpestřená několika technickými trailovými úseky," vysvětloval Johnny Cattaneo proč se letos znovu postavil na start bikemaratonu na Rusavě.

Italský profesionál to ovšem na trati neměl jednoduché. Hned v úvodním stoupání se sice probojoval do čela, ale pak se ho dlouho drželi Ondřej Fojtík, Jan Fojtík, stájový kolega Massimo Debertolis, Skalický a Pavel Žák. Většina těchto soupeřů ale později z boje o první pozici vypadla. „Na zlatou příčku jsem se však definitivně probojoval až v posledních pěti kilometrech závodu," prozradil v cíli Cattaneo.

„Oba Italové a bratři Fojtíkové drželi od začátku ostré tempo. Ondřeje Fojtíka i Jana Fojtíka ovšem ze souboje o přední příčky vyřadily technické problémy. „Proto jsem vycítil příležitost zabojovat o dobrý výsledek a na vrcholu posledního kopce jsem se posunul na druhé místo. V následném sjezdu už jsem si zisk stříbrné pozice pohlídal," uvedl v cíli Pavel Skalický.

„Cattaneo držel vysoké tempo a proto se hned v úvodním kopci startovní pole roztrhalo na menší skupiny. Já jsem se dlouho držel na čele závodu, kde jsme všichni až na Skalického spolupracovali. Ze souboje o první místo mě však vyřadil spadlý řetěz," mrzely technické problémy bronzového Jana Fojtíka.

Kvalitní konkurence se sešla i mezi ženami. Mezi nimi Irena Berková ukázala, že se s ní po mateřské pauze musí v bikemaratonech znovu počítat. „Závod v okolí Rusavy jsem brala jako ostrý trénink před mistrovství republiky v maratonu horských kol," přiznala 35letá Berková. Ta ovšem neponechala nic náhodě a už od začátku se držela na vedoucí pozici. „Chvilí byla na čele Radka Pospíšilová. Ovšem po necelém kilometru jsem ji předjela. Neměla jsem ale přehled, jak daleko jsou za mnou moje největší soupeřky. Snažila jsem se však jet pořád svižným tempem. Lákalo mě totiž překonat čas z roku 2015, kdy jsem v Rusavské padesátce zajela čas 2:09:35. To se mi nakonec podařilo," dokázala v sobotu prodat aktuální formu bikerka z Koryčan Berková.

„Startovní pole se hned v prvním stoupání nadělilo a stejné pořadí na čelních pozicích potom zůstalo až do cíle. Dokonce ani odstupy se příliš neměnily," konstatovala se svým umístěním rovněž spokojená Radka Pospíšilová.

„Jako vždy, tak jsem chtěla hlavně ve zdraví dojet do cíle. Klubové vedení mě sice pasovalo na jednu z favoritek, ovšem Berková i Pospíšilová byly lepší," uznala Martina Novotná. Reprezentantka rusavského TUV SÚD Bike Teamu však podala dobrý výkon. „Neustále jsem se pohybovala na třetím, nebo čtvrtém místě. Na bronzovou příčku jsem se dostala ve stoupání z Držkové. Na trati se mi ovšem nevyhnuly ani problémy. 2,5 kilometru před cílem se mi zasekl řetěz a v závěru mi vlivem chladnějšího počasí trochu tuhly nohy," netajila se Novotná.

V rámci 14. ročníku FORCE Rusavské padesátky se letos popáté jel také 35 kilometrů dlouhý závod. V 5. ročníku tohoto podniku, jehož se zúčastnilo 177 bikerů, vybojoval prvenství za čas 1:21:28 Jakub Malý z VRV Teamu. Druhý skončil ve stejném čase Karel Ponížil (4EVER Cyklobulis Bystřice pod Hostýnem) a třetí místo bral Adrian Boruta (1:22:38).

„S Ponížilem jsme po celý průběh závodu bojovali o první příčku. Největšího soupeře jsem nakonec porazil až na cílové pásce," upozornil na dramatický průběh závodu 16letý Jakub Malý.

V zajímavém měření sil mezi ženami zvítězila Lucie Javorová z Hvozdné (Valachbajk Team, 1:41:53), před o osmaosmdesát sekund pomalejší Lucii Skřivánkovou (SUPGIRLS). Bronzovou příčku si do Opavy odvezla Silvie Vasiliadisová (1:55:48).

„Dařilo se mi držet ostré tempo. I v drobném dešti se mi jelo skvěle. Ovšem ve sjezdu z Trojáku jsem minula odbočku a závod jsem si trochu prodloužila. Navíc jsem ztratila přehled o jeho průběhu. Nicméně nakonec se mi loňské prvenství v malé Rusavské padesátce podařil obhájit,“ oddechla si v cíli zkušená třicetiletá bikerka Lucie Javorová.

Galerie vítězů hlavního závodu Force Rusavské padesátky 2017

Muži do 29 let: Pavel Skalický (Kolovna KM MTB Team) 1:41:47.

Muži do 39 let: Johnny Cattaneo (Wilier-FORCE) 1:41:10.

Muži do 49 let: Massimo Debertolis (Wilier-FORCE) 1:42:19.

Muži do 59 let: Leopold Spáčil (Letovice) 2:02:39.

Muži nad 60 let: Miroslav Frkal (Novatop Opava) 2:15:47.

Ženy do 39 let: Irena Berková (Amenity Extrem Sport) 2:08:34.

Ženy nad 40 let: Petra Holznerová (Zvonek Sport Valašské Klobouky) 2:37:43.

Junioři: Jan Anděl (Bike 2000) 1:46:06.

Juniorky: Adéla Nábělková (Cyklosport Chropyně) 2:56:45.

Tandemy: Tomáš Kotas, Roman Janoš (TÜV SÜD Rusava Bike Team) 2:13:54.

Lubomír Hotař

Závěr letošní soutěžní sezony

Po letní přestávce, která utekla velmi rychle, máme za sebou poslední čtyři závody seriálu Středomoravského poháru mládeže v požárním sportu. Po posledním závodě v červnu se náš tým nacházel na třetím místě a na druhé místo nám chybělo 5 bodů. Na otázku, jestli dokážeme po pauze dohnat tým Machové, děti odpověděly radikálně: „bez problému“!

První závod se konal na Horním Lapači, kde nás tým přesvědčil, že i když se nezvládalo moc přes prázdniny trénovat, tak s časem 15,76s a druhým místem dokážou zvládnout úžasný výsledek.

Tímto jsme se posunuli před tým Machové a udělali si náskok 6 bodů v celém seriálu závodů. Další závody se konaly následující víkend, a to v sobotu v Mysločovicích, kde jsme se zase zlepšili a s časem 15,62s jsme získali opět druhé místo. V neděli jsme se účastnili závodu v Mířkovicích, kde počasí moc neprálo. Vše po startu vypadalo skvěle, ale bohužel jak byla trať mokrá, tak jeden z členů družstva uklouznul a spadl. Ale i tak dokázali vybojovat 6. místo s časem 18,96s. Tímto jsme vše zdramatizovali, ale doufali jsme, že poslední závod v Machové

zvládneme a náskok před Machovou udržíme. Tenhle úkol děti zvládly a zase si vylepšily čas na 15,52s, za který získali 3. místo a tým jen potvrdily, že druhé místo v seriálu závodů středomoravského poháru jím náležitě patří a zaslouží si ho. I když jsme skončili na stříbrné pozici, tak nás chválil i tým, který vyhrál celý seriál s počtem bodů 160. My jsme získali 116.

Jsem rád, že můžu takhle hodnotit naše sportovní úspěchy. Děti jsou velmi snaživé. V příští sezoně bychom chtěli mít dva týmy, aby se naše základna dětí i nadále udržovala.

Jako každý rok, tak i letos plánujeme dětem ukončit sezonu výletem a určitě i sladkou odměnou.

Veškeré výsledky a činnost sboru můžete sledovat na naší vitríně umístěné na zbrojnici.

Luboš Mikšánek, starosta SDH

Obr. 1 – Washingtonův monument

a velké množství památníků a muzeí. Město má v současnosti přibližně 600 000 obyvatel a je pro něj charakteristická absence mrakodrapů, které jsou typické pro většinu amerických měst. Centrum města tvoří jednu míli dlouhý park National Mall, který tvoří spojnici mezi Kapitolem a Washingtonovým monumentem. Washingtonův monument je štíhlý jehlan (obrázek 1), který tvoří mimo jiné kulisu několika hollywoodských filmových trháků. Výška monumentu je úctyhodných 169 m a v době dokončení (1885) byl nejvyšší stavbou na světě. O prvenství ho připravila až v roce 1889 Eiffelova věž. V samotném Washingtonu je stále nejvyšší stavbou, protože žádná novostavba nesmí přesáhnout jeho výšku. Trochu stranou všeho ruchu a davů turistů stojí Jeffersonův památník (obrázek 3), který pro svou osobitou atmosféru určitě stojí za návštěvu.

Obr. 3 – Jeffersonův památník

Washington, D.C.

George Washington byl první prezident Spojených států a v současné době je po něm pojmenováno mimo jiné hlavní město (Washington, D.C.) a jeden ze států unie (Washington). Zatímco stát Washington se nachází na úplném severozápadě Spojených států, hlavní město označované jako Washington, D.C. se nachází na východě, nedařleko pobřeží Atlantiku. Jeho polohu vybral právě George Washington. Zkratka D.C. za názvem hlavního města představuje District of Columbia, což by se dalo volně přeložit jako území Spojených států. Nachází se zde kromě Bílého domu (přísně střeženého sídla prezidenta, ze kterého moc nevidíte) také Kapitol (sídlo kongresu, obrázek 2)

Obr. 2 – Kapitol

Kolem National Mall se nachází značné množství muzeí a galerií. Ty jsou z valné většiny provozovány tzv. Smithsonianovským institutem (Smithsonian Institution), pojmenovaným po Jamesi Smithsonovi, zámožném bezdětném vědci z 19. století, který odkázal nemalé prostředky na účely šíření vědění mezi lidmi právě do Spojených států, i když je sám nikdy nenavštívil. Všechna muzea jsou přístupná zdarma. Mezi nejzajímavější patří určitě Národní muzeum letectví a kosmonautiky (National Air and Space Museum), kde můžeme

Obr. 4 – Panda velká

namalovaných panoramat pohoří z jižní Číny ve vnitřním výběhu (obrázek 4).

Již mimo území města na území Virginie se nachází Arlingtonský národní hřbitov (obrázek 5), kde jsou pohřbívány významné osobnosti, ale i prostí lidé od dob občanské války. Můžeme zde navštívit náhrobky několika prezidentů a mnoha vojenských i civilních osobností. Nedaleko je také Pentagon, největší budova světa, kde sídlí Ministerstvo obrany.

Národnostní složení města je značně pestré. Většinu tvoří Afroameričané, představující polovinu populace města. Bělochů je necelých 40 %. Dlouhodobým problémem města je vysoká kriminalita páchaná ve většině případů právě Afroameričany. V 90. letech 20. století byl Washington označován jako „vražedné hlavní město“. Současný návštěvník města by měl být sice obezřetný (v jakém hlavním městě ne...?), ale nemusí se bát, kriminalita se oproti dřívějším dobám snížila o polovinu. Jaká je bezpečnostní situace, zajímavosti a památky v jiných velkých městech se podíváme v dalším díle.

Bára a Zdeněk Stachoňovi

Obr. 5 – Arlingtonský hřbitov

Srpnové nebe nabídlo částečné zatmění Měsíce

Na obloze 7. 8. večer bylo možné pozorovat velmi dobře viditelné částečné zatmění Měsíce. Pravý spodní okraj byl zakrytý stínem Země. Maximum zatmění nastalo okolo 20:20 hodin a konec tohoto úkazu byl přibližně ve 21:18 hodin.

Během úkazu bylo, dle informací na internetu, možno vidět nad jihem v souhvězdí Štíra také planetu Saturn. Další zatmění viditelné z Česka nastane za necelý rok, 27. července 2018. Půjde o první úplné zatmění Měsíce viditelné nad naším územím od roku 2015 a navíc nejdelší úplné zatmění Měsíce v tomto století.

-LM-

Foto: Laxen

Stěhuji se, kam změnu (ne)hlásit? (část 1)

Už od poloviny roku 2012 se můžete spolehnout na tzv. základní registry, které zajišťují, že už nemusíte obíhat všechny úřady a hlásit změnu na každém úřadě zvlášť. Většina úřadů si data, která potřebuje, předává díky registrům mezi sebou automaticky. Následujícím textem nás provede Jan Novák.

První krok - místně příslušný obecní úřad

Jan Novák se přestěhoval. Jeho první zastávkou je obecní úřad v místě nového trvalého pobytu. Vyplní tam a podepíše přihlašovací lístek k trvalému pobytu. Předloží platný občanský průkaz a doklad, který ho opravňuje užívat byt nebo dům (např. výpis z katastru nemovitostí, kupní smlouvu, nájemní smlouvu) anebo úředně ověřené písemné potvrzení oprávněné osoby (např. majitele nemovitosti) o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu a opět doklad, který to dokazuje (např. výpis z katastru nemovitostí). Úředně ověřené potvrzení se nevyžaduje v případě, že oprávněná osoba potvrdí svůj souhlas na přihlašovacím tiskopisu přímo na úřadu a předloží i doklad o oprávněnosti užívání bytu či domu. Za ohlášení změny místa trvalého pobytu je Jan Novák povinen uhradit správní poplatek ve výši 50,- Kč. (Pokud se hlásí změna místa trvalého pobytu za dítě do 15ti let, správní poplatek se nevybírá.) Dále je povinností Jana Nováka požádat do 15 dnů o nový občanský průkaz na kterémkoliv obecním úřadě s rozšířenou působností.

(Pozn. red.: od roku 2016 si údaje z katastru nemovitostí obecní úřad ověří přes Czech Point sám)

Katastrální úřad

Na katastrální úřad nemusí Jan Novák nic oznamovat. Data si tento úřad aktualizuje automaticky. Správnost nové adresy je možné ověřit na veřejném portále Českého úřadu zeměměřického a katastrálního v sekci „Nahlížení do katastru nemovitostí“ <http://nahlizeni-idokn.cuzk.cz/>.

Zdravotní pojišťovna.

I když jsou k základním registrům připojeny všechny tuzemské zdravotní pojišťovny, stále však platí pro Jana Nováka oznamovací povinnost dle zákona o veřejném zdravotním pojištění. Musí tedy do 30 dnů od přestěhování (Pozn.red.: a také při změně jména, příjmení nebo rodného čísla) tuto změnu své pojišťovně oznámit bez ohledu na to, zda pojišťovna provede změnu sama. Pokud je situace, že se Jan Novák v místě trvalého pobytu nezdržuje, je povinen příslušné zdravotní pojišťovně oznámit také adresu místa pobytu na území ČR, kde se převážně zdržuje.

Finanční úřad.

Všechny finanční úřady jsou k základním registrům napojeny. Dejte ale pozor na to, že finanční úřady rozlišují, zda v daňovém řízení je daňový subjekt (v našem případě Jan Novák) u finančního úřadu registrován či nikoliv. Též je nutné rozlišovat, zda se daňový subjekt přestěhuje v rámci územní působnosti finančního úřadu (tj. v rámci kraje, resp. v rámci Prahy) či mimo tuto územní působnost (např. z Prahy do Brna).

Pokud se Jan Novák přestěhuje mimo územní působnost finančního úřadu a u finančního úřadu není registrován, zašle původně místně příslušný finanční úřad Janu Novákovi

oznámení o změně místní příslušnosti (ve kterém mimo jiné uvede, u kterého územního pracoviště příslušného finančního úřadu bude uložen jeho daňový spis). Pokud se však jedná o registrovaný daňový subjekt, který se přestěhuje mimo územní působnost finančního úřadu, vydá finanční úřad rozhodnutí o stanovení data konce místní příslušnosti a teprve tímto datem, tedy dnem výslovně uvedeným v tomto rozhodnutí, přechází místní příslušnost na finanční úřad podle nové adresy trvalého pobytu Jana Nováka. Pokud se Jan Novák přestěhuje v rámci územní působnosti finančního úřadu (např. z Děčína do Litoměřic), bude jeho daně spravovat totožný finanční úřad, avšak jeho spis bude ve většině případů přesunut na jiné územní pracoviště tohoto finančního úřadu.

Speciální kategorií jsou daňové subjekty, jejichž místní příslušnost byla před přestěhováním delegována. Po přestěhování Jana Nováka v takovémto případě tak nedojde automaticky ke změně finančního úřadu, ale musí být rozhodnuto o zrušení, změně nebo potvrzení delegace.

Řidičský průkaz a registr vozidel.

Řidičský průkaz:

Pokud Jan Novák mění adresu trvalého pobytu v rámci jedné obce, nemá povinnost tuto změnu oznamovat. Jestli se však Jan Novák stěhuje z jedné obce do druhé, musí tuto změnu nahlásit do pěti pracovních dnů na příslušném obecním úřadu obce s rozšířenou působností tam, kam se přestěhoval. Za změnu údajů v řidičském průkaze zaplatí správní poplatek ve výši padesáti korun. Co s sebou? Starý řidičský průkaz, občanský průkaz, pasovou fotografii.

Registr vozidel:

Jestli Jan Novák vlastní automobil, bude ho čekat také cesta na registr vozidel, kde bude muset změnu adresy trvalého pobytu nahlásit z důvodů doplnění údajů do velkého technického průkazu a výměny malého technického průkazu. Změnu je třeba nahlásit do 10 pracovních dnů. Za změnu tohoto údaje je stanoven správní poplatek ve výši 50 Kč.

I při stěhování do jiného kraje zůstane Janu Novákovi původní registrační značka. To ovšem neplatí v případě, pokud je třeba registrační značku vyměnit z důvodu ztráty, poškození, zničení či odcizení. V tomto případě je zde stanoven správní poplatek ve výši 50 Kč za přidělení nové registrační značky a poplatek 400 Kč za vydání 2 ks tabulek s přidělenou registrační značkou.

Co s sebou: Velký i malý technický průkaz, průkaz totožnosti. <http://www.szrcr.cz>

Jak jsem byl uvězněn v Poutním domě na Hostýně

Dne 30. března 2017 jsem se rozhodl, že po třech měsících opět navštívím Hostýn. Na zastávce u parkoviště v Hostýnské ulici jsem ve 12.47 hodin nastoupil do autobusu, ve kterém nás bylo osm cestujících. Pouze jeden vystoupil v Lázních.

Po příjezdu na Hostýn jsem se rozhodl, že tentokrát půjdu po schodech. Při několika předcházejících návštěvách Hostýně jsem totiž absolvoval cestu Zbořilovými sady (svaz od Staré křížové cesty po hostýnský val). Po tradičním několikaminutovém prohlížení hostýnského temene jsem vstoupil do chrámu.

Ihned jsem si za 7,- Kč zakoupil časopis „Listy svatohostýnské“ z března 2017. Byl to vlastně hlavní důvod mého výjezdu na Hostýn. Pak jsem zasedl na jednu ze židlí a začal jsem v čerstvém čtvrtletníku listovat a některé ze článků jsem si také hned přečetl.

V jedné chvíli jsem zaregistroval, že jsem v chrámu úplně sám, byl to zvláštní pocit, který jsem předtím nikdy nezažil. Asi po půl hodině jsem vyšel z kostela a zjistil jsem, že mě pronásleduje lidská potřeba (potřeboval jsem ihned vyhledat toalety).

Rozhodl jsem se tedy navštívit WC v přízemí Poutního domu č. 3. Bylo to několik minut před 14. hodinou. Tabulka na vstupních dveřích do budovy informovala, že restaurace v tomto objektu je otevřena do 15.00 hodin. Naplánoval jsem si proto také posezení a občerstvení se v restauraci. Když jsem vykonal své potřeby, s úlevou jsem vložil do pokladny požadovaných 5,- Kč a chtěl jsem po schodišti vyjít do restaurace.

Ale chyba lávky. Schodiště bylo zataraseno železnou mříží, která byla zamčena. Měl jsem neblahé tušení, které se bohužel naplnilo. Také východ z budovy byl totiž uzamčen. Na dveřích se objevil papír s nápisem: „Dnes otevřeno do 14.00 hodin“. Tento nápis ale před čtrnáctou hodinou na dveřích nebyl. Byl jsem uvězněn v Poutním domě.

Některý z pracovníků restaurace po 14. hodině uzamkl budovu, aniž by si ověřil, zda je nebo není někdo na některém ze tří záchodů v přízemí tohoto objektu. „Co teď?“ Asi minutu jsem lomcoval mříží a volal, ale nebylo to nic platné. Pracovníci restaurace byli již příliš vzdáleni, nikdo mě neslyšel. Představa, že bych zde mohl strávit několik hodin, nebo celou noc vyvolala můj asi třicetivteřinový šok.

Záhy se naštěstí probudila moje duchapřítomnost. V přízemí Poutního domu č. 3 je totiž okno, sice poměrně vysoko položené nad podlahou, ale i přesto se stalo nadějí na záchranu. Otevřel jsem polovinu okna, položil tašku na parapet a pak jsem se s určitým úsilím vyšplhal do okna.

Nejdříve jsem shodil tašku a pak jsem opatrně seskočil. Potom jsem okno přivřel co nejvíce, aby to vypadalo, že je zavřené. Oddechl jsem si. Byl jsem opět na svobodě. Můj sportovní výkon neměl žádného svědka. Měl jsem kliku. Autobus odjížděl v 15 hodin 10 minut a já jsem tak měl dost času, abych se vzpamatoval.

Kdyby mi někdo vyprávět tento příběh, asi bych mu moc nevěřil. Ale já jsem to sám zažil. Bylo to ve čtvrtek 30. března 2017 několik minut po 14. hodině.

Vlastimil Doležel, Bystřice pod Hostýnem

Valašský krúžek RUSAVJAN

zve do svých řad všechny, kteří mají zájem o folklór, tanec a zpěv, ale i o dobrou zábavu.

Nové členy rádi uvítáme na zkouškách každý pátek od 19 hodin v tělocvičně ZŠ na Rusavě. Věková hranice od 15 let.

Zkušenost s tancem a zpěvem není nutná, vše vás naučíme.

Případné dotazy na tel. 776 715 334 (Jaroslav Pavelka)

nebo 608 425 983 (Jana Macková)

Webové stránky: web.quick.cz/rusavjan

A na úplný závěr perličky z naší mateřské školy

Na vycházce:

Ondra: „Paní učitelko, podívejte, jaká jim narostla velká mrkev!“ (Byla to dýně ☺)

[Obsah]

Slovo má starosta...

Pošta Partner..... str. 2

Vzpomínka na T. G. Masaryka..... str. 3

Naše obec recyklací elektrospotřebičů

výrazně ulevila životnímu prostředí..... str. 4

Zástupci obcí převzali prestižní ocenění..... str. 6

Africký mor prasat..... str. 7

Povzdech portáša Juřáša str. 8

Dění v obci

Starosta prvně oddával str. 9

Rusavská notečka str. 9

Tak jsme tam byli..... str. 9

Naše škola

Začátek školního roku..... str. 10

Nový školní rok začal..... str. 11

Historie

Daniel Sloboda (15. díl – 7. část) str. 11

Lidový kroj z Rusavy v proměnách času (14. část)..... str. 12

Sport

Rusavský bronz se smutným koncem..... str. 14

Valašský pohár str. 14

Čtrnáctý ročník Rusavské padesátky str. 15

Závěr letošní soutěžní sezony..... str. 18

Zajímavosti

USA III. díl..... str. 19

Srpnové nebe nabídlo částečné zatmění Měsíce str. 20

Stěhuji se, kam změnu (ne)hlásit..... str. 21

Jak jsem byl uvězněn v Poutním domě na Hostýně str. 22

Obrazky k obsahu: Práce dětí mateřské školy: Barunka Koplíková 4 roky; Kristýnka Janečková 4 roky; Ondrášek Škarpich 4 roky; Radim Janečka 6 let

Poznej domek na fotografii

Poznáte-li dům na fotografii, vystříhnete a vyplňte kupon a odevzdejte jej v kanceláři obecního úřadu nebo do schránky na mřížích ve vestibulu Obecního úřadu na Rusavě do 31. 10. 2017.

Ze správných odpovědí vylosujeme na zasedání obecní rady tři výherce, kteří získají: jednodenní vstupenku na koupaliště Rusava pro sezónu 2018.

Správná odpověď z minulého čísla (2/2017):

dům čp. 13

Vylosovaným výhercům p. M. Zacharovi, pí N. Bílkové a pí J. Mikšánkové blahopřejeme. A ostatním, kdo vyřešili dnešní hádanku (třeba i majitelům nebo obyvatelům domu), můžeme jen doporučit, neodkládejte to na zítra a odevzdejte soutěžní kupon ještě dnes.

Na fotografii je (číslo popisné):

Jméno a příjmení soutěžícího:

Adresa pro doručení výhry:

Zpravodaj obce Rusava

Vydává:

Obecní úřad Rusava

Za vydání odpovídá: Ludmila Mikšánková

Tel.: 573 392 066

e-mail: rusavak@rusava.cz

www.rusava.cz

Periodicita: vychází 4x ročně

Příspěvky prošly jazykovou korekturou.

Uzávěrka příspěvků do příštího zpravodaje

je 15. prosince 2017.

Registrační číslo: MK ČR E 12061

Náklad: 400 ks

Tisk & grafika: TYPOservis Holešov